

Hong Kong sota el gegant xinès

«L'excolònia britànica no preocupa una comunitat internacional massa preocupada per vestir de democràcia els nous autoritarismes occidentals»

Els britànics es van retirar de Hong Kong l'any 1997, amb el compromís per part dels xinesos que la ciutat mantindria una certa autonomia com a mínim durant 50 anys, abans de ser totalment integrada a la Xina. El lema "Un país, dos sistemes" es materialitzaria en una petita constitució per a Hong Kong que preservaria el capitalisme i garantiria drets i llibertats bàsics que no estan reconeguts a la Xina.

A Hong Kong, com a molts països occidentals, les lleis ho aguanten tot i sempre hi ha un bé jurídic superior que cal preservar per damunt dels drets fonamentals: per a Pekin, l'exercici de drets polítics fonamentals significa posar en qüestió la integritat de la Xina -i, per tant, el seu exercici és fàcilment assimilat a la sedició-, mentre els convocants de les manifestacions són jutjats per desordres públics. Quan no hi ha subterfugis jurídics possibles, els editors i escriptors crítics amb el govern xinès directament desapareixen durant mesos, fins que de cop i volta surten a les televisions xineses declarant el seu penediment entre plors.

A dia d'avui, la presidència executiva encara és escollida pel govern xinès malgrat les seves promeses de permetre unes eleccions amb sufragi universal. És aquesta presidència executiva l'encarregada de consolidar les regressions a través d'un consell legislatiu que també manega el govern xinès. La llei d'extradició és probablement la pirueta més descarada: com que la Llei Bàsica obliga a respectar el sistema judicial hongkonguès, es treuen de la màniga una llei que permetria extraditar els ciutadans de Hong Kong per a ser jutjats a la Xina. No cal esperar al 2047 per dissoldre el cada vegada més minso estat de dret de Hong Kong: n'hi ha prou a deportar els seus ciutadans sempre que convingui.

Davant les protestes massives, la presidenta executiva de Hong Kong, Carrie Lam, va anunciar la setmana passada que "suspendria" la tramitació de la llei per iniciar un diàleg amb l'acadèmia, els juristes i la societat civil. Bona part de la societat hongkonesa ha interpretat aquest gest com un intent desesperat per a aferrar-se al càrrec i no perdre la confiança de Xi Jinping, que considera que els seus antecessors van ser massa tous amb l'excolònia britànica. Mentrestant, les protestes són considerades com a desordre públic, els detinguts segueixen a la presó i les autoritats difonen versions contradictòries en anglès i xinès.

Convertida en una potència mundial, on Hong Kong ja no és el principal motor econòmic que era, la Xina ja no ha de dissimular que té pressa per a unificar el territori de manera total i no pensa esperar al 2047. Tot el que està passant a Hong Kong és un incompliment flagrant del tractat bilateral que Pekin va signar amb els britànics, però no sembla que això hagi de cridar l'atenció d'una comunitat internacional massa preocupada per vestir de democràcia els nous autoritarismes occidentals. El Regne Unit ha optat per mirar-s'ho impassible perquè hi té molt a perdre i res a guanyar. La Xina n'és conscient i se sap impune -i, si és necessari, sempre pot treure a passejar el fantasma del colonialisme. El desenllaç del conflicte a Hong Kong ens ensenyarà fins a quin punt les grans potències podran prescindir de drets fonamentals ja existents i consolidats per reafirmar el seu paper al món sense despendinar-se.